

ČAJ

Pro chvíle pohody

ZÁŘÍ 2007

Časopis Autorů Jičínska

„Přání lidí
kouzla budí,
lidská vůle,
štěstí půle,
vzbud' se,
staň se,
všem!“

ILONA PLUHAROVÁ

17

Vážený čtenáři,

sedmnácté číslo ČAJe je pohádkové, protože v září již tradičně probíhá festival Jičín – město pohádky. Domácí pohádkáře zastupuje sobotecký Josef Jindra a Ilona Pluhařová, autorka nedávno vydané knížky o skřítku Stulíkovi. Přespolní potom Irena Kopecká (tentokrát poezí), ale i ona vydala knížku pohádek. Dalším hostem ČAJe je pražská autorka Ingrid Hanušová. Není to sice pohádkářka, ale doufám, že i její příspěvky vás, stejně jako trojice výše představených autorů a autorek, zaujmou!

V září se mějte pohádkově a přeji Vám dobrou chuť, vlastně DOBRÉ POČTENÍ!

Váš Václav Franc

OBSAH ČÍSLA:

Irena KOPECKÁ

– Básně (3)

Josef JINDRA

- Povídání o vodníku Zrrrnečkovi
(5)

Ingrid HANUŠOVÁ

– Básně a prózy (7)

Ilona PLUHAŘOVÁ

- Jak se Stulík a vesničané
potýkali s různými živly (15)

HOSTÉ ČAJE:

Ingrid Hanušová (*1956) - vystudovala počítače a živila se 10 let počítačovým modelováním ploch, pak vystudovala psychologii a arteterapii. V současné době pracuje jako psycholog, přednáší v Praze na 1. lékařské fakultě UK a pracuje v dětské poradně. Jejím koníčkem je malování, psaní, astronomie a příroda. Je vdaná a žije v Praze. Píše od dětství, publikovat začala až v poslední době, dosud psala spíše „do šuplíku“.

Irena Kopecká – žije a tvoří v Příboře. Od svých patnácti let publikuje v různých časopisech a v rozhlase. Za svou literární tvorbu obdržela řadu ocenění a uznání. Vydala dosud deset básnických sbírek a v roce 2005 knihu Pohádky jako vyvrcholení její čtyřicetileté práce s dětmi. V roce 2006 vydala „Písně ze Starých Hradů“ od básnířky Marie Keblové. O Ireně Kopecké a její bohaté tvorbě se můžete dozvědět více na internetových stránkách <http://kopeckairena.xf.cz/>.

Ilona Pluhařová (*1973) - učitelka němčiny a dějepisu na základní škole v Kopidlně (od roku 2005). Od roku 2007 členka redakční rady Kopidlenských listů. Autorka historických prací s jičínskou regionální tematikou (JUDr. Svatopluk Volf a Jičín; historie II. základní školy v Jičíně; německý básník a spisovatel Otto von Kraft; rodina Kraftova v Jičíně; dokončování práce o jičínských prvorepublikových dějinách), letos vydala knihu pohádkových příběhů „O skřítku Stulíkovi“.

ČAJ pro chvíle pohody

č.17 , září 2007, ročník VI

Vydáno 10. září 2007 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina LISu

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

BÁSNĚ

Irena KOPECKÁ

VŠEDNÍ DEN

Buď pochválen
všední den.
Je nabitý
životem.
Jeho autogram
radši mám,
než smuteční
dny sváteční.

OTISKY MÉ

Otisky kroků tvých,
utopené v závějích
kytiček a trav,
mi žalují,
žeš tu byl
a nepočkal.
Prý přijdeš ještě,
až zaprší
a nebude deště.
Snad to nebude tak zlé,
ač k víře to není,
v létě často bývá
mírné mrholení.

VĚŘÍM TI

Já věřím ti.
A jestli ty
mě miluješ,
nenecháš druhou
do očí vejít.
Vždyť
oči lidské
malé jsou,
postačí pro lásku
jen dvou,
jen dvou.

BESKYDÁM

Beskydy krásné,
kdo by vás neměl rád.
Sluncem ráno probuzené,
hvězdám jdete stlát.

Vítr čechrá větve stromů,
stíny tančí v mechoví.
Popelka se vrací domů.
Kdeš tančila? Nepoví.

Ztratila svůj střevíc zlatý,
teskní celé Beskydy.
Princ svou milou všude hledá.
Najde ji? Ach, kdopak ví.

CHVÍLE SMUTKEM UŠTKNUTÉ

Chvíle smutkem uštknuté.
Protijed smích v nedohlednu.
Červenám se a blednu.
Vějířky vrásek,
pomníčky zašlých lásek.
Kytička vzpomínek
drolí se, drolí.
To nevyřčené
vždy nejvíc bolí.

POVÍDÁNÍ O VODNÍKU ZRRRNEČKOVI

Josef JINDRA

Počkejte - vy si myslíte, že žádní vodníci nejsou, a že ani nikdy nebyli? No - já nevím. Povídala o tom moje prabába mé prabábě a ta bábě a ta mojí mamince a ta to pověděla mně. Takže se to všechno stalo už hodně dávno, ale věřte nevěřte - takovéhle věci se můžou vynořit z minulosti a možná jsou kolem nás i dnes.

Všechno si to ženské povídaly na dračkách. Seděly v zimě kolem velkého stolu a draly - tedy otrhávaly - z husího peří lehké chmýří, které se pak dávalo do peřin. Přitom si povídaly, povídaly, co nevěděly, to nepověděly. A z draček to přinesla prabába domů. Že na Kosteckém panství v rybníku Obora je vodník. Ve dne sedí skrytý na vrbě a sám pro sebe si drnčí: "Zrrr Zrrr Zrrr," jako když se řeže habrové dřevo. proto se mu říká Zrrrnečko. Kolikrát ho prý lidi zahlédli o půlnoci, jak se po rybníku projíždí na velkém lopuchovém listě jako na kočáře. Táhnou ho prý čtyři velké štiky a na cestu svítí celý mrak svatojánských broučků. A někdo prý tam viděl i rusalky, zvláště za mlhy, takové tančící, krásné a půvabné ženské bytosti, ale bohužel jen průhledné. Tedy nic pro chlapy!

A jednou jedna mladá dračka tam vyprávěla, jak vodníka viděla ve dne a docela zblízka. Hrůza! To měla na robotě na panském poli sebou tříměsíční miminko, holčičku, položila si ji na okraj pole, že ji za chvíli zaskočí nakrmit. A jak tak ze snopů žita staví panáky, koutkem oka zahlédla, že se nad dítětem sklání nějaká nahrbená postava. Vykřikla a jako pominutá utíkala k dítěti. To už ho ten nahrbený chlap zvedal. Vyrvala mu holčičku z rukou a volala o pomoc. Ten chlap měl mokré nohavice i šosy od kabátu. Tak se pozná přestrojený vodník. "Včas jsi přiběhla," zaskřehotal. "Kdyby ses jen trošičku opozdila, nikdy bys už dítě nespátřila!" A zmizel. To vodníci dělají, že lákají a kradou malé i větší děti, holčičky začarují na rusalky, kluky na štiky. Rusalky pak musí vodníkovi sloužit: uklízet rybník, přepočítávat ryby, tancovat mu pro potěchu, vařit rybí polévku s vodními řasami a bůhví co ještě. Kluci slouží jako štiky.

Nu - a pak byla na Kosti pouť. Každý ví, co to je: Houpačky, kolotoče, turecký med, frkačky, klapačky, lízátko a tak všelijak. Horskou dráhu, labuť, cukrovou vatu, balónky či autíčka - to tenkrát ještě neznali. Obyčejná vesnická pouť to byla. Kluci počumovali u střelnice a holky hledaly parádu. A mezi tím se motal takový podivný človíček ve starodávném klobouku a v pomačkaných nežehlených šatech. měl v ruce dlouhou hůl a na ní přidělané pentličky, mašličky, náramky, zkrátka všelijaké cetky pro holky. Prodával je velice levně, za čtvrt krejcaru byly dvě. Na Terezku, Lucku a Zuzanku se už nedostalo. "Přijďte, holky, až se trochu setmí k rybníku. Mám tam ve křoví schovanej plnej vozejk těch krásnejch věcíček. Vyberete si ty nejhezčí a zadarmo!"

Šuškalý si holky mezi sebou, ale bály se. Zuzanka byla odvážná, až moc, a že tam půjde sama.

Vše vyslechl Ondra, kluk, kterému se Zuzanka vždycky líbila, ale Zuzanka se s ním ani bavit nechtěla a vždycky jenom: kluci kluci s klukama, holky holky s holkama. A přitom Ondra byl kluk chytrý a docela fešák. Ona byla Zuzanka totiž tak trochu nafoukaná.

Ondrovi se ten dědek vůbec nelíbil. A tak potichoučku a skrytě za ním šel k rybníku a co neviděl! Z dlouhé hole se najednou stal had a odplazil se pryč a ten skrček rovnýma nohama skočil do rybníka a voda ani trochu nežbluňkla. Ondra leccos už doma slyšel, a tak mu bylo hned jasno: ten prodavač barevných cetek byl Zrrrnečko!

Doma si vzal železnou tyč a omotal ji lýkem. Víte proč? Vodníci se totiž lýkového provazu strašně bojí. A vypravil se za Zuzankou k rybníku. Šel tiše, dobře se ukrýval a za Zuzankou

stále byl jen kousek. Ta došla ke křoví u rybníka, rozhlížela se, ale nikde nikdo. Už byla skoro tma. Ale najednou z křoví vylétla zelená ruka, chytla Zuzanku za šaty a tahala ji do vody. Ondra nezaváhal. Tou svou železnou tyčí s lýkem praštil tu zelenou ruku tak silně, že Zuzanku pustila. Teď byla Zuzanka volná, Ondra ji chytil za ruku a rychle ji táhl pryč.

Ale ona ani nechtěla: "Ty seš, Ondro, ale hňup, všechno jsi zkazil, já jsem mohla mít zadarmo spoustu pentlíček na šaty!" A ani mu nepoděkovala a vůbec už na něj nemluvila. Jenom to, že o tom nesmí nikdo vědět. Prostě holky jsou někdy opravdu hrozný!

Ale pak doma si konečně ta její hlavinka uvědomila, co jí po cestě říkal Ondra a co se mělo a mohlo stát, že už teď klidně mohla Zrrnečkovi tančit jako rusalka a vařit mu odpornou polévku z ryb a chaluh. A Ondra ji zachránil a vůbec se nebál. "Vlastně on to je docela hezký a odvážný kluk. proč já husa jsem se s ním nechtěla nikdy bavit? A jakou silou praštil tu zelenou ruku! Až to zaprašťelo," říkala si Zuzanka.

Zrrnečka pak už nikdo ani nezahlédl. Rybník byl prázdný. Potlučený Zrrnečko se někam odstěhoval. A víte kam? Já vám to řeknu předem: až do Partotického rybníka. To bylo víc než třístátřiatřicet koňských skoků od nejbližšího vodníka Kabourka ve Veseckém rybníce. Blíž k sobě totiž dva vodníci nesmí sídlit, než třístátřiatřicet koňských skoků. Na to mají takový zákon. A tak tam Zrrnečko seděl a přemýšlel o pomstě Ondrovi a Zuzance.

Uběhlo pár let. Z obou dětí se stali skoro dospělí lidé, kteří našli v sobě zalíbení. Tahle by to povídání mohlo šťastně skončit, ale ono to tak jednoduše nedopadlo. Zrrnečko po nich všude slídlil a přemýšlel, jak se pomstít.

Jednu jarní neděli se ti dva procházeli lesem kolem Partotického rybníku. Nevěděli, že tam teď sídlí Zrrnečko. Povídali si, těšili se z jarní přírody i z toho, že se mají rádi, sem tam padla hubička a to se na nic okolo nedává pozor. A v tom na ně se stromu spadla velká rybářská síť. A už tu byl Zrrnečko, zamotal je úplně do sítě, že se nemohli bránit a stále se chechtal: "Teď si skočím do rybníka pro silné provazy, omotám vás a utopím v rybníce jako koťata!" Odrazil se, skočil do vody a osud dvou mladých lidí byl zpečetěn!

Ale nebyl! Zrovna šla kolem babka kořenářka, nesla v nůši léčivé byliny. Byla to zkušená, přírody znalá žena, a tak hned věděla, co se tu děje. Skrz síť rychle podala Ondrovi velký nůž, co měla na dloubání kořínků, Ondra síť velikou silou rozřízl a oba utíkali pryč. A ještě z dálky volali: "Děkujeme ti, babičko!" A tak Zrrnečko zase ostrouhal kolečka!

Až teď povídání může šťastně skončit.

A vy si teď třeba myslíte, že je to jenom takové vymyšlené povídání. Ne tak docela! Zrrnečko možná stále někde číhá. Ještě dnes jsou takoví vodníci, přestrojení za lidi, kteří kradou a unášejí holčičky a chlapečky. A tak pozor! Nechodit k rybníku za neznámým člověkem pro mašličky! A vůbec nikam s takovým neznámým nechodit!

BÁSNĚ A PRÓZY

Ingrid HANUŠOVÁ

Proměna

Jednou jsem vešla do bílého stromu
a hladká kůra zamkla mě nesmírně
a pak jsem nebyla, a pak byla znovu
a když jsem vyšla, nepoznal jsi mě.

Noční návrat

Noc je Afričan jenž kráčí krokem čapím, na pažích
černý plášť, který konce nemá,
a k zemi přilne jako hřích.
A pod tím těžkým cizokrajným pláštěm voní koření,
mráкотná sladká hudba nemá,
motýli tmaví zmámení.
Jde, boty boří do dláždění, do kapes pěsti bílé zas
Afričan či já, bez odporu
z luceren žlutě prší jas.
Já nebo on, vše splývá v jedno, koření hudba motýli,
zavlním kopci na obzoru
jako by k prstům mi přibyly.

Metamorfóza

Jsem stará stařena v šatech po sedlákovi, jenž dlouhá léta nosil je na poli,
a sedím nahoře na nejvyšší hoře
a mlčím tam spolu s orly a sokoly.
Sedím tam po chlapsku jak dřevěný sedlák, a suché vlasy vítr mi roztrhal,
ti dravci asi někam uletěli
a já jsem mrtvá, tak mohu sedět dál.
Mrtvá jsem mrtvá jak skála pode mnou, dobře to vidím, puklá jsem jako zvon,
bez hranic lítá si tam a sem oblohou
barevný motýl, a já jsem teď už on.

Zuřivá báseň

Chechtám se jako racci krutí, pro bolest zkusím cokoli:
zatnu si třeba drápky s chutí do těla, které nebolí
Ten úlek ve skutečné ráně mou mysl, než si zešílí,
výkřikem poraněné tkáně přehluší aspoň na chvíli
Chtěla bych vřele kopnout do zdi, ať mě to uvnitř nezebe,
v břiše mi leží zmrzlí drozdi, vlastně chci kopnout do sebe
Chtěla bych syčet jak plyn zlostí, chtěla bych hnusně, svinsky klít,
směšné dny, sebe bez milosti na skládku někam zahodit
Chtěla bych praštit do omítky, až by mi klouby omdlely,
a do té tvrdé tupé zídky vrazit tě navždy, příteli.
No a to všechno, to bych chtěla pro dvířka, co jsi otevřel,
jak tlamu hladovou, co měla dostat pak nažrat, bohužel
ta teď má hlad, a žere ze mně srdce a mozek střídavě
tak vraždím rituálně temně nás oba aspoň v představě.

Kocovina

Po dnech co choulí se jak sevřená pěst v cizí dlani
po barevných nocích které tančí přes ostrůvky spaní
ten velký bílý slon zas v tajném koutě stojí
a směšné rány se mu nikdy nezahojí
Jen někdy v tichém rozhovoru s tím jenž lidský není
vejde zvíře na bílý čas v blaženém zastavení
pak pestré rybky letí nehybně a tiše
v širokém sloním pohostinném břiše

Tobě ☺

Řekni mi řekni mi
jaké je tvoje jméno
a když tě rozlomí
co bude nalezeno
a když tě zapálím
jestlipak vstane plamen
a zdali zhltně tě
když trváš neomámen
jak v tůni
kámen
A když se prostírám
proč bereš si tak málo
sám v hrsti držíš se
kde se to v tobě vzalo
řekni mi proč tu jsi
jak starý nůž to řekni
o kůži neboj se
už dávno nejsme pěkní
jak v tůni
leknín

Báseň pro surromantika

Máš v dlaních oči
máš v dlaních provázky
a chodíš okolo
poutáš mne plíživě do lásky...
a tiskneš do mne prsty už planoucí
a chodíš okolo krásně jak pavouci

Máš v očích dlaně
máš v očích obrázky
jdeš blíž a blíž
vstupuješ bez zbraní do lásky...
nahý a svatý dáváš své dlaně
jdeš blíž a blíž dát přibít se za ně

V domě je zmatek

V domě je zmatek
Ke stropu vylétli ptáci poplašeně
Kdosi vstupuje
bez zaklepání
k cizí ženě
A oknem otevřeným bez zeptání
zvenčí ruka sahá po věcech na stole
a ta ruka je nahá
A ta ruka voní
tolik povědomě
že je vrátný zmaten
zda ji znali v domě
Náhle ze starého stropu prší motýli
Čas ztuhl Je ticho
na chvíli
nežli dům procitne
z barevného snění
A ptáci na kůru křičí
co nikdy nebylo ať není
A vrátný zhasne neóny ve štítu
Cizinec couvá ze stínu překvapeně
a uvnitř ptáci zpět usedli
na ramena ženě

Kolomazník, dívka a kožený hoch

Kolomazník krácel ulicí.

Krácel ulicí, byla hustá a slizká od lidí, naráželi do něho ze všech stran, barevný zrychlený, ba zpitomělý proud, postrkovali ho zezadu (nepřekázej dědku), a zepředu do něho vráželi, uhni z cesty, Kolomazníku jeden, a z obou stran ho tiskli jako v lisu, fuj. Uhnul, setřásl ulici, zůstal stát u zdi.

On přece nebyl jen tak nějaký dědek, právě vyhřezlý z davu.

A zavřel oči, zlehýnka se kymácej.

A prastaré prahvozdy zhluboka nadechly se a mocně zašuměly a v prazeleném přisvitu kanuly krůpěje do tůněk, kap ... kap ... kap, a Kolomazník válel se rozkošnický v mechu jako brtník.

A zlehýnka se kymácej, zavřené oči, usmíval se. Z pouličního proudu se vyloupila postava a zakotvila vedle něho, dívka, starostlivě mu civěla do tváře. Pak se odkašlala a řekla:

"Je vám něco? Mdloby? Chcete se opřít?"

Potřebujete někoho, oporu

Nepotřebuju - stojím pevně na zemi a stačí mi přešlapovat z jedné nohy na jinou - mám těch nohou hodně

A co až ty vaše nohy jedna po druhé odumřou

Pak zůstanu viset na záchranném laně

Kdopak vás do toho lasa ulovil

To není laso, ale lano - chytil jsem se ho jednoho dne sám

A co tak najednou - že jste se ho nedržel už dávno

No - já se předtím nedíval nahoru, a pak jsem se jednou kouknul a ono tam bylo. Tak jsem ho vzal do ruky

Kolomazník stočil oči do směru, ve kterém dozníval dívčí hlas. Vyfotil si dívku do paměti (nic moc) a trochu podrážděně (nejsem žádnéj padavka, ty zvědavá) vysvětlil (zalhal):

"Děkuju, ale je to dobrý. Jen jsem unavenej."

"Jistě?" pátrala dívka. "Tak proč jste utíkal do lesa?"

Kolomazník se na ni pozorně zadíval, mlčel, ona se náhle usmívala.

"Tak kde vězíš, Marion?" řekl kožeňák a zaparkoval se vedle nich. "Čekám támhle celou věčnost."

Kolomazník a dívka, dívka a Kolomazník, tak nějak přistiženi, k němu otočili hlavy. Měl kožené boty, kožené kalhoty a bundu, kožený obličej, koženou pleš.

"Hele, neříkej mi Marion. Tady pánovi se udělalo - teda vypadal, že se mu udělalo blbě." Podívala se na Kolomazníka, tak nějak prosebně. Mezi jejich očima vzniklo krátké spojení.

A zelenozelené větve trčely jim nad hlavou do všech stran a z nich padaly mechové girlandy, slunce se prodíralo listovím a jehličím dolů, roztráštěné do mozaiky, prudce voněly byliny, zvučelo ticho. Vzali se za ruce a dívali se kolem, nahoru, doleva, doprava. I jeden na druhého.

"Slečna byla tak hodná ... fakt mi je nějak šoufl," koktal Kolomazník, oči přilepené na kožené klopě.

"No tak dobrý, už je vám líp, ne? - tak Marion, vypluj už vocaď, ksakru." brumlal kožeňák.

"Neříkej mi Marion. A běž napřed, doženu tě," řekla rychle dívka. Kožeňák váhavě poodešel, ale pohled nechal ležet na dívce. Podívala se na Kolomazníka.

Jistě jste se obával za ten provaz pořádně zatahat

Dlouhou dobu ano

Že by se utrl, že není tak pevný

Toho jsem se obával jen zpočátku

A z čeho máte strach teď

Že nepřijde odpověď

"Ježíši, co porad votravuješ, Marion?" kožeňák se vrátil, svaštěné obočí, napnutá svaliska.

"Vodlepiš se už, nebo co?"

"Hele, já jenom tady pánovi něco chci dopovědět a jdu, jo?"

Kolomazník kroutil hlavou z jednoho na druhého, jaksi úzkostlivě.

"Tak dělej, čekám. Nechápu, vo co ti de. Dyk se neznáte, ne?" syčel kožeňák bokem dívce do ucha.

A znali se dávno, pradávno, a les byl tou polévkou, ve které odjakživa plavali, Kolomazník, dívka, kožeňák, drží ptáci, líní medvědi i s mechem pod tlapami, stromy a tuňky. Kdo z nich to ale opravdu ví? Dívka stiskla Kolomazníkovu pracku.

Když to lano pořád držíte, to vás musí bolet ruka

Střídám levou a pravou, jako rozum a cit

Vy se to lano bojíte uvázat kolem pasu

Proč bych se bál

Protože byste na něho zapomněl

Ten provaz k uvázání kolem pasu prostě není dost dlouhý

Tak se bojí ten na druhém konci - že byste na něho zapomněl

Ten se nebojí ničeho

Jen vás

"Doprdele, co se s ním furt vybavuješ, dyk máme kvalt, ne?" explodoval najednou kožeňák. Pak se poprvé otočil k dědkovi a plnou váhou položil svůj pohled do Kolomazníkových křehkých očí.

"Co ji pořád votravujete, hele?"

Kolomazník zamžikal a z hrdla mu vyklopýtalo chraplavé: "Promiňte, pane." Odmlčel se, velmi krátce. "My se vlastně trochu známe, víte. Už z dávné doby, sotva se na to oba pamatujeme."

Kožeňák byl najednou nějak nespůj. "Jo?" zamumlal, koukal stranou.

"Tedy - možná i my dva se známe..." pokračoval váhavě, opatrně Kolomazník, nadechl se, narovnal křivý hřbet.

Kožeňák po něm znova stočil pohled. "To jako my dva? To je nějaká blbost, ne?"

"Copak vy si na mně nepamatujete?" Kolomazník stál jako svíce, vysílal jemnou zář, usmíval se.

Kožeňák se na něho pomalu díval. Mlčel. A ještě mlčel, dál a dál.

A prales ztichl, otevřela se v něm zející brána do Nového, a prastromy a pratůňky, mechové cáry visící z větví, drží barevní ptáci, brtníci, dívka i Kolomazník, všichni se otočili k bráně a čekali. Tmavá hranatá silueta se na chvíli vynořila z mlhy, postávala před branou, nehýbala se. Čekali, a silueta se otočila, rozplynula se. Dívka položila dlaň na kmen, ruka jí vrostla do kůry, sklopila hlavu.

Pak se podívala na Kolomazníka, a bylo toho hodně: omluva a vzdor, úsměv a hněv.

Když se budete spoléhat na lano, zeslábnu vám všechny vaše nohy

Já přece na nich pořád stojím a lano jen držím volně v ruce

Já vidím, že už skoro visíte

Mohu se pustit, abyste mi věřila

Já to vidím, to vy tomu jen věříte

Ba ne, to nemůžete vidět - já to prostě cítím

Nepouštějte se

Bojíte se, že opravdu upadnu, že byste mohla uvidět, že kouzla nejsou

Proč bych se toho bála, já lano nedržím

Chcete mít možnost si vybrat, když kouzla nebudou, nebude ani výběru

"Tak dost, Marion, deme, vy se vopatrujte, dědo, a někdy nashle."

"Neříkej mi - no jo, už jdu," dívka ho vzala za kožený rukávec, přilnula k němu konejšivým břichem, a zatímco odráželi do proudu, otočila se ještě.

Děkuju vám

To já vám děkuji

Ukázal jste mi vaše lano

Chtěla jste to tajemství poznat, porozumět, za to vám děkuji

I vy jste poznal něco cizího, nakonec i On má v sobě zaseto

Poslyšte - chyťte se taky

Děkuji - raději ne ... ještě ne ... tak někdy naviděnou v lese

Těším se

Odešli. Odešla. Kolomazník si zamyšleně probíral fousy. Všechny světy se mu prolnuly, v pralese plném lidí a visících lan bylo dusno, podíval se do prázdných dlaní a lekl se, rozhlédl se, najednou nevěděl, který provaz je jeho, a lidi, s lany v dlaních i bez lan, váleli se radostně v zelenozeleném mechu jako medvědi.

JAK SE STULÍK A VESNIČANÉ POTÝKALI S RŮZNÝMI ŽIVLY

Ilona PLUHAŘOVÁ

Jednoho rána se Stulík probudil a vyhlédl okénkem ven z domečku. Najednou se však zvedl prudký vítr a strhnul skřítkovi klobouček z hlavy. Naštěstí se mu ho podařilo včas zachytit. Stulík zavřel okénko a schoval se zpátky do domečku. Netrvalo dlouho a vítr se opět utišil. Když pak ale Stulík přišel do vsi, uviděl, co všechno víchr za tu krátkou dobu stačil napáchat.

Košíkář Valounek sbíral proutí, které si časně ráno připravil a přebal k pletení. Bylo rozfoukané nejen po dvoře, ale i kolem stavení a se Stulíkem ho lovili dokonce i z rybníka. Když skřítek dorazil k Petrasovům, starosta stál právě na žebříku a sundával ze střechy peřiny, které pověsila Eminka ráno na bidlo před stavením, aby vyvětraly. K Ulmovým přicházeli sousedé jeden za druhým a přinášeli dětské pleny. Mária je od rána sušila venku na šňůře a vítr je roznosil po celé vsi. Sousedka Šindelářová přesazovala květiny pro faráře Skálu, protože jí všechny popadaly z oken. Celá ves dopoledne likvidovala spoušť, kterou větrný rarach způsobil, ale naštěstí se nikomu nic cenného neztratilo, nerozbilo a hlavně nebyl nikdo zraněn. Jen stará vdova Šindelářová se ptala svých sousedů, zda někdo neviděl její kočku. Od rána ji všude hledala. Kočky jsou ale, jak známo, toulavá stvoření, a tak hospodyně doufala, že se před víchrem včas schovala a zase se objeví.

Kolem poledne dorazili do vsi všichni školáci i s učitelem Tomečkem. Od zítřka jim začínají prázdniny, a tak si dnes šli do školy už jen pro vysvědčení. Všechny děti se mohly chlubit hezkým vysvědčením, ale největší rozruch způsobili se svými známkami ve škole i ve vsi Chudobovi kluci. Na jaře nějaký čas do školy nechodili, ale pak všechno rychle dohnali a vedle Alinky Petrasové patřili k nejlepším žákům. Jejich maminka Andělka plakala radostí. Otce Matěje však nechávalo jejich vysvědčení chladným. Kluci prý budou muset v životě tvrdě pracovat, aby se užívali, protože on nebude mít na nějaká jejich studia nikdy peníze. Oldan také neměl špatné vysvědčení, jen ze psaní nebyla známka zrovna nejlepší. Chlapce to velmi mrzelo, ale otec mu povídá: „Nic si z toho nedělej, synu. Ve psaní jsi zkrátka po mě. Já taky nikdy neuměl krasopis. Konec konců, neumím ho dodnes.“ - „To se tedy máš čím chlubit,“ skočila mu do řeči Eminka. „Pořád ti říkám, že není pěkné, když ty, starosta, škrábeš jako kocour.“ Oldan se však již rozveselil a byl dokonce rád, že je v něčem tatínkovi tak podobný.

Odpoledne se běžel Stulík rozloučit s farářem Skálou a s ním i celá ves. Farář dnes totiž odjížděl na návštěvu k biskupovi do Hradce Králové. Vdova Šindelářová přinesla překrásné květiny jako dárek pro biskupa, vesničané připravili také žampiony, vajíčka i jiné dary pro osiřelé děti, které chtěl farář Skála také navštívit. Faráře vezl Matěj Chudoba s Petrasovic povozem, protože starosta měl spoustu práce. Musel nejen dohlížet na hospodářství, ale připravoval se i na blížící se setkání starostů v Kopidlně. Farář Skála pověřil paní Šindelářovou dohledem nad kostelíkem a vždy v neděli měla odemknout hlavní vchod, aby se věřící mohli alespoň pomodlit, když se nějaký čas nebude konat nedělní mše.

V následujících dnech běželo všechno ve vsi v poklidu. Lidé usilovně pracovali na polích, děti si užívali prázdnin, někdy ale musely také přiložit ruku k dílu. Třetího večera od odjezdu faráře Skály, když Petrasovi i se Stulíkem právě třídili okurky, které přes den na poli nasbírali, přiběhla stará sousedka Šindelářová a volala: „Starosto! Starosto! Děje se něco

podivného! V našem kostelíku se asi usadily nečisté síly!“ Žena stěží dýchala, nejen vyčerpáním po velkém spěchu, ale i rozrušením. „Snad nebude tak zle, sousedko,“ řekl starosta, unavený po celodenní namáhavé práci. Žena se ale nedala odbýt a za chvíli už táhla starostu směrem ke kostelíku. Cestou stačila zburcovat celou ves, a tak se téměř všichni shromáždili na hřbitově a hleděli na věžičku, kam vyděšená žena ukazovala. Byla už skoro tma, jen měsíční světlo nepatrně zvyrazňovalo tmavé obrysy vesnického kostelíku.

Když všichni ztichli, zaslechli podivné zvuky šířící se shora, jakoby ze samotné věžičky. Najednou ztuhla většině vesničanů krev v žilách. Na střeše se znenadání objevil bílý přízrak, jenž ukrutně kvílel a úpěl. „Strašidlo!“ začali volat někteří lidé a dali se na útěk. „Stát!“ zahřímal starosta hlasem, že všichni okamžitě opět znehybněli. „Já jsem tady ve vsi starostou a žádná strašidla ani nic podobného tady trpět nebudu!“ Starosta se obrátil k Matějovi: „Podej mi, prosím, žebřík, podívám se tomu duchovi na zoubek. Sousedka Šindelářová polekaně vykřikla: „To nedělejte, co když vás uhrane?“- Starosta se zamračil a povídá: „Mě? Jen ať to zkusí!“ Jíra tisknul Stulíka v náručí a ani nedýchal. Alinka, Oldan i ostatní také jen nehnutě přihlíželi. Matěj přistavil starostovi dlouhý žebřík, on po něm vylezl na střechu a neohroženě se po ní šplhal až na její samotný vrchol těsně u věžičky. Strašidlo pobíhalo po střešním hřebenu sem a tam, hrozivě skučelo, vřískalo, zmítalo sebou a šla z něj hrůza. Starosta se po strašidlu neohroženě natáhl a uchopil ho do ruky. Strašidlo úplně ztichlo. Starosta se však nevydal po střeše zpět dolů, ale nasoukal své obrovské tělo malým otvorem do věžičky. Pak zavolal dolů: „Hej, sousedko, pojd'te mi sem otevřít!“ Šindelářová se ale třásla strachy tak, že nebyla schopná pohybu. Matěj Chudoba jí proto vyprostil ze zpcené ruky svazek klíčů od kostelíku a vydal se za starostou. Za malou chvíli se oba muži objevili ve vstupních dveřích kostelíku. „Tak tady máte, Šindelářová, to vaše strašidlo,“ zvolal starosta veselým tónem. Stará žena však strachy málem omdlela a Eminka se na muže vyčítavě podívala.

Jak se vzápětí ukázalo, strašidlem byla kočka paní Šindelářové. Zamotala se do jedné z plen, která ráno uletěla Márince ze šňůry při velkém vichru a zachytila se zřejmě někde na věžičce. Vystrašené zvíře se nemohlo ze svého látkového vězení vymotat, a proto zoufale naříkalo. Rovněž tajemné zvuky ve věžičce se vysvětlily. Kočka tam totiž přivedla na svět koťata. Hladová mláďata začala matku brzy postrádat a z plna hrdla ji zoufale volala k sobě. Starosta předal sousedce všechno to kočičí nadělení, jež přinesl z věžičky ve svých kapsách, a všichni se s úlevou i pobavením vraceli tmou do svých domovů.

Při zpáteční cestě povídá Jíra Stulíkovi: „Až vyrostu, chci být taky tak statečný jako tatínek. Nebojí se ničeho, ani strašidel. Jsem na něj moc pyšný.“ Mysleli si to i Oldan, Alinka a kluci Chudobovi, kteří byli také ohromeni otcovou odvahou. Jen málokdo z dětí se přeci může chlubit tím, že jeho táta zvítězil na strašidlem.